

Подобно е и описанието на небесното блаженство, което се изпитва при уеднаквиаването на собствената воля с божествената; или обяснението на възвишения начин по който Бог е дал едновременно милосърдие и справедливост за възраждането на човека. Това са все теми, които възбуждат вниманието на философа и теолога, ала трогват поета, който се проявява ^{в гръц} в пламенността си когато говори с героичен тон ~~за несломимата воля, за несломимата воля, за несломимата воля, за несломимата воля~~ и ^{при} благочестивия възторг ~~с който~~ изявява своята вяра и чудесата на ангелите.

От божественото към човешкото. Тъй като творчеството на Данте не е сътворено толкова от умозрителни причини, колкото за да действа за благото на света, там са представени всички социални положения на миналото и бъдещето; и то не с хладното равнодушие на някой учен компилатор на разни истории, а с страстното увлечение на човек, който е познавал тия факти от семейните си и обществени спомени, от опита му на политически човек, от размишленията му върху любимите автори. Тъкмо защото не се касае за един хронист, миналото има значение само доколкото служи на настоящето ~~като~~^{за} сравнение, ~~като~~^{за} антитеза, за обяснение, и се явява винаги обогатено с чувството на Данте. Античният свят се разглежда преди всичко като свещена история и римска история, които чрез рождението на Христа се съединяват за тържеството на религията и Империята; от гръцката история са дадени само няколко големи личности, и то по-скоро митологични, заедно с известни загатвания почерпени от поетите, ала няма целостна картина ~~на~~^{на} онова общество. Еврейският народ се явява така както ни го описва Библията, осветен от вярата, с своите герои, бойци и пророци, предопределен да проправи пътя на Християнството. Ала над цялата древност тържествува Рим, свещения град, който божественото Провидение е определило да владее света, изпъстрена с делата на благородни граждани, прославена чрез завоевания и добродетели, осветена от кръвта на мъчениците. Цялата песен, посветена на Юстиниана, е една възхвала на победния полет на римския орел, като бележи приемствеността ~~между~~^{между} древната и скорошната история, олицетворени в върховната институция на Империята.

Voleva Roma, che il suo mondo fosse, (forse na skit no sakrinen Рим налик имаше ако света го има...)
~~mo soli aver...~~

Папството и Империята, с всичките си възходи и падения, са споменати чрез образи, намеци и съждения, които изпъкват чрез почитанието, или възмушението на поета към тях.

От свети Петър и от първите папи, умряли за вярата, бедни откъм богатства, ала щедри в проливането на кръвта си, се преминава, като за противовес, към модерните първосвещеници. За Григорий VII, който унизи Империята в Каноса, не се споменава нито дума; за другите, от Инокентий III нататък, се произнасят по-скоро строги присъди, като ~~их~~ се укоряват заради тяхната алчност за власт, или пари. В Чистилището Мартин IV стои